

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ГАЗУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту газу НАН України,
доктор технічних наук, професор,
чл.-кор. НАН України

Г.В. Жук
14.08.2025 р.

СХВАЛЕНО

рішенням Вченої ради
Інституту газу НАН України
протокол №9
«14» серпня 2025 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО КОНКУРСНИЙ ВІДБІР НАУКОВИХ, НАУКОВО-
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, РЕЙТИНГУВАННЯ ТА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ
Інституту газу Національної академії наук України**

Київ – 2025 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних наукових посад та призначення науково-педагогічних працівників (викладачів за освітньо-науковими програмами (ОНП), далі НПП) (далі – Положення) розроблено на підставі законів України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», Кодексу законів України про працю, постанови Кабінету міністрів України від 23 травня 2018 р. № 404 «Про затвердження Примірнього положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад державної наукової установи», Рекомендацій щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів), затверджених наказом МОН України від 05.10.2015 р. № 1005, Статуту та Колективного договору Інституту газу НАН України (далі – Інститут).

1.2. Це Положення визначає порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних наукових посад (головних, провідних, старших наукових співробітників, наукових і молодших наукових співробітників), призначення науково-педагогічних працівників – викладачів аспірантури за ОНП та встановлює вимоги до учасників конкурсу й до викладачів аспірантури за ОНП.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються у значенні, наведеному у Кодексі законів про працю України, Законах України «Про наукову і науковотехнічну діяльність», «Про вищу освіту».

2. ПОРЯДОК ОГОЛОШЕННЯ КОНКУРСУ НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ НАУКОВИХ ПОСАД

2.1. Конкурс на заміщення вакантних наукових посад проводиться у разі звільнення наукового працівника на підставах, передбачених законодавством, введення нової наукової посади до штатного розпису Інституту або припинення трудового договору (контракту) з науковим працівником на підставах, передбачених законодавством.

2.2. Конкурс не проводиться у разі заміщення вакантних наукових посад:

- за переведенням наукового працівника до Інституту на рівнозначну або нижчу (за його згодою) наукову посаду з іншої державної наукової установи, юридичної особи державної форми власності, у складі якої є науковий підрозділ;
- у разі повернення на наукову посаду особи у зв'язку з закінченням її повноважень за виборною посадою;
- у разі переведення особи, звільненої від виконання обов'язків на керівній науковій посаді, на наукову посаду в самому Інституті;
- щодо випускників докторантури у разі повернення їх на наукові посади, які вони обіймали до вступу в докторантуру;
- щодо випускників аспірантури, які працевлаштовуються у встановленому законодавством порядку.

2.3. Конкурс не проводиться у разі заміщення вакантних наукових посад на умовах строкового трудового договору або контракту.

2.4. Конкурс на заміщення вакантних наукових посад не проводиться щодо керівників та авторів проекту переможця конкурсу на виконання фундаментальних та/або прикладних наукових досліджень за рахунок коштів державного бюджету або за рахунок інших джерел фінансування, не заборонених законодавством, на період виконання досліджень і розробок, передбачених проектом, в установленому порядку.

2.5. Не проводиться конкурс на заміщення вакантних наукових посад:

- тимчасово відсутніх наукових працівників, які підвищують кваліфікацію або проходять стажування з відривом від виробництва;
- перебувають у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного або шестирічного віку відповідно до частини шостої статті 179 Кодексу законів про працю України;
- у науковому відрядженні, у тому числі довготривалому, у довгостроковому науковому стажуванні, у тому числі закордонному;
- виконують державні або громадські обов'язки тощо.

2.6. Рішення про проведення конкурсу приймає директор Інституту не раніше ніж за три місяці до дня, коли посада стає вакантною, та не пізніше, ніж 12 місяців з дня, коли посада стала вакантною.

2.7. Конкурс проводиться з дотриманням принципів законності, відкритості, гласності, прозорості, недискримінації, доброчесності, ефективного і справедливого відбору.

2.8. Оголошення про проведення конкурсу з інформацією про строки та умови його проведення з метою забезпечення найбільш широкого доступу до конкурсу заінтересованих осіб оприлюднюється на офіційному веб-сайті Інституту не пізніше п'яти робочих днів з дня затвердження такого рішення із зазначенням дати оприлюднення і дати оновлення.

2.9. В оголошенні зазначаються такі відомості:

- вакантні наукові посади, на які оголошено конкурс, та вимоги до таких посад;
- перелік необхідних документів, що подаються для участі у конкурсі;
- строк прийняття заяв та документів, який не може бути меншим ніж 30 календарних днів з дня оприлюднення оголошення;
- адреса прийняття документів;
- прізвище, ім'я та по батькові, найменування посади особи, уповноваженої для надання роз'яснень щодо проведення конкурсу.

2.10. Зміна умов проведення конкурсу або його скасування здійснюються за рішенням керівника, про що у термін до двох робочих днів завідувачем відділу кадрів повідомляється особам, які виявили бажання взяти участь у конкурсі.

2.11. Датою оголошення конкурсу є дата оприлюднення оголошення.

2.12. Особа, яка виявила бажання взяти участь у конкурсі (далі - кандидат), подає особисто, надсилає поштою або надсилає на зазначену в оголошенні адресу електронної пошти такі документи:

- письмову заяву на ім'я керівника про участь у конкурсі, написану власноруч;
- письмову згоду на обробку персональних даних;
- копію документа, що посвідчує особу;

- заповнену особову картку (встановленого зразка);
- автобіографію;
- копію трудової книжки (за наявності);
- копії документів про вищу освіту, підвищення кваліфікації, присудження наукового ступеня, присвоєння вченого звання, військового квитка (для військовослужбовців або військовозобов'язаних);
- перелік наукових праць кандидата, опублікованих впродовж останніх п'яти років у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях (далі - наукові праці), зокрема опублікованих у виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України, у наукових виданнях інших держав; у іноземних (міжнародних) виданнях, проіндексованих у міжнародних наукометричних базах.

2.13. Кандидати можуть надавати додаткову інформацію, що відображає результати їх наукової діяльності:

- монографії (розділи у колективних монографіях);
- посилання на наукові онлайн-профілі та інформацію про освіту, досвід роботи, професійний рівень і репутацію (характеристики, рекомендації, копії наукових публікацій, реферати тощо), а також своє бачення розвитку досліджень і розробок на посаді.

2.14. Кандидати, які працюють в Інституті, подають лише заяву про участь у конкурсі.

2.15. У разі надсилання кандидатом документів поштою датою подання документів вважається дата, зазначена на поштовому штемпелі.

2.16. Документи, надіслані кандидатом поштою після закінчення встановленого строку їх подання, залишаються без розгляду та кандидатів не повертаються.

2.17. Облік та реєстрацію документів, поданих кандидатами, перевірку документів щодо відповідності встановленим вимогам у триденний строк з дня надходження забезпечує відділ кадрів Інституту.

2.18. Кандидати, документи яких відповідають встановленим вимогам, допускаються до участі у конкурсі (далі - учасники конкурсу).

2.19. Кандидати, документи яких не відповідають встановленим вимогам, до участі у конкурсі не допускаються, про що їм повідомляється протягом п'яти робочих днів з дня отримання документів. У термін не більше двох робочих днів після отримання повідомлення кандидат має право усунути недоліки та повторно подати документи для участі у конкурсі.

2.20. Перелік учасників конкурсу затверджує директор Інституту у термін не пізніше десяти робочих днів після закінчення строку подання заяв та документів. Затверджений перелік учасників конкурсу оприлюднюється на офіційному веб-сайті Інституту.

3. ВИМОГИ ДО УЧАСНИКІВ КОНКУРСУ НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ НАУКОВИХ ПОСАД

3.1. Учасник конкурсу на заміщення вакантної наукової посади повинен мати:

- вищу освіту з відповідного наукового напрямку не нижче другого (магістерського) рівня та залежно від наукової посади мати науковий ступінь з відповідного наукового напрямку;
- результати наукової діяльності, кількість і якість яких відповідає рівню вакантної наукової посади та особливостям відповідного наукового напрямку.

3.2. На заміщення вакантної наукової посади може претендувати:

- завідувача відділу – доктор наук або доктор філософії (кандидат наук);
- заступника завідувача наукового підрозділу – доктор наук або доктор філософії (кандидат наук);
- головного наукового співробітника – доктор наук;
- провідного наукового співробітника – доктор наук або доктор філософії (кандидат наук);
- старшого наукового співробітника – доктор наук або доктор філософії (кандидат наук); особа, що має вищу освіту другого (магістерського) рівня, має вагомий список наукових праць і досвід роботи не менше 20 років на наукових посадах;
- завідувача наукового сектору (лабораторії) – доктор філософії (кандидат наук);
- наукового співробітника – доктор філософії (кандидат наук); особа, що має вищу освіту другого (магістерського) рівня, має вагомий список наукових праць і досвід роботи не менше 10 років на наукових посадах;
- молодшого наукового співробітника – доктор філософії (кандидат наук); особа, що має вищу освіту другого (магістерського) рівня та навчається в аспірантурі, або має вагомий список наукових праць;
- керівника (завідувача), головного редактора редакції наукового видання, наукового видавництва, періодичного наукового видання – доктор філософії (кандидат наук);
- заступника керівника (заступника завідувача), заступника головного редактора, провідного редактора редакції наукового видання, наукового видавництва, періодичного наукового видання – доктор філософії (кандидат наук) або особа, що має вищу освіту другого (магістерського) рівня;
- відповідального секретаря редакції наукового видання, наукового видавництва, періодичного наукового видання - особа, що має вищу освіту другого (магістерського) рівня.

3.3. При проведенні конкурсу, окрім відповідності претендента вимогам, зазначеним у п. 3 цього Положення, враховуються результати його наукової та науково-організаційної діяльності та внесок у розвиток вітчизняної та світової науки.

4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСУ НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ НАУКОВИХ ПОСАД

4.1. Для проведення конкурсу наказом Директора утворюється конкурсна комісія у складі не менше як сім осіб.

4.2. До складу комісії входять члени Вченої ради, провідні фахівці структурних підрозділів Інституту, представники Ради молодих учених. До роботи комісії з правом дорадчого голосу можуть залучатися експерти (фахівці) у відповідній галузі (сфері), а також представник виборного органу первинної профспілкової організації. Головою комісії призначається заступник директора з наукової роботи Інституту.

4.3. Діяльність комісії здійснюється на засадах відкритості та гласності, рівності прав членів комісії, колегіальності прийняття рішень комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень комісії, неупередженого ставлення до учасників конкурсу.

4.4. Засідання комісії є правоможним, якщо на ньому присутні не менш як дві третини її членів.

4.5. Засідання комісії можуть проводитися в режимі відеоконференції. Під час засідання може здійснюватися відео- та/або аудіозапис.

4.6. Про дату, час і місце проведення засідання комісії дирекція Інституту повідомляє учасників конкурсу не менш як за три робочі дні до проведення засідання.

4.7. Комісія проводить співбесіду з кожним учасником конкурсу. Співбесіда може проводитися в режимі відеоконференції.

4.8. Комісія за результатами опрацювання поданих документів, додаткової інформації, наданої кандидатом, співбесіди проводить оцінку відповідності професійного рівня кандидата встановленим вимогам учасника конкурсу і приймає рішення щодо нього шляхом таємного голосування простою більшістю голосів від затвердженого складу комісії.

4.9. Під час оцінювання відомостей, наданих учасником конкурсу, також враховуються:

- актуальність, практичне значення отриманої наукової продукції;
- наукова новизна та обґрунтованість одержаних результатів досліджень і розробок та висновків;
- особистий внесок у розроблення сучасних методологій та методик виконання досліджень і розробок;
- володіння сучасними методами та методологіями досліджень і розробок;
- досвід участі у підготовці звітних матеріалів про виконання досліджень і розробок, проведення експертизи за міжнародними програмами, звітів за результатами експертних оцінювань;
- участь у редколегіях міжнародних та вітчизняних наукових видань, членство в міжнародних фахових товариствах;
- рівень володіння іноземною мовою (іноземними мовами).

4.10. У разі коли два або більше учасників конкурсу, які претендують на одну і ту ж вакантну наукову посаду, отримали рівну кількість голосів, переможець

конкурсу визначається комісією шляхом відкритого голосування. При цьому комісією можуть братися до уваги переваги учасника конкурсу в рівні присудженого ступеня вищої освіти, присвоєного вченого звання, досвіді фахової роботи, кількості наукових публікацій, статистичних даних щодо індексу цитування тощо.

4.11. У разі рівного розподілу голосів членів комісії голос головуєчого на засіданні є вирішальним.

4.12. Засідання комісії оформляється протоколом, який підписується усіма присутніми на засіданні членами комісії. Кожний член комісії має право додати до протоколу свою окрему думку в письмовій формі.

4.13. Результати конкурсу не пізніше 30 календарних днів з дня затвердження переліку учасників конкурсу виносяться на розгляд та затвердження Вченої ради. Витяг з протоколу засідання Вченої ради про затвердження результатів конкурсу долучається до конкурсних справ учасників конкурсу.

4.14. Конкурс вважається таким, що не відбувся, і у разі потреби оголошується повторно, якщо:

- під час проведення конкурсу не подано жодної заяви;
- жодна з осіб, які виявили бажання взяти участь у конкурсі, не була до нього допущена;
- жоден з учасників конкурсу (єдиний учасник конкурсу) не набрав більше половини голосів складу комісії;
- переможця конкурсу не виявлено за результатами голосування.

4.15. Інформація про переможців конкурсу оприлюднюється на офіційному веб-сайті Інституту, а результати конкурсу затверджуються наказом директора протягом трьох робочих днів після затвердження Вченою радою результатів конкурсу.

4.16. Якщо протягом 20 календарних днів з дня затвердження результатів конкурсу заяву на призначення на вакантну наукову посаду переможцем конкурсу не подано, посада вважається вакантною.

4.17. На підставі прийнятого рішення та заяви переможця конкурсу, з урахуванням статей 21 і 23 Кодексу законів про працю України, з ним укладається контракт або трудовий договір (безстроковий, що укладається на невизначений строк; на визначений строк, встановлений за погодженням сторін; такий, що укладається на час виконання певної роботи).

4.18. Обрані за конкурсом наукові працівники, з якими укладено трудовий договір на невизначений строк або укладено контракт або трудовий договір на строк, встановлений за погодженням сторін, більше п'яти років, проходять атестацію у встановленому законодавством порядку.

5. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСУ ПРИЗНАЧЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ (ВИКЛАДАЧІВ ЗА ОНП)

5.1. Конкурсний відбір на призначення науково-педагогічних працівників (викладачів за ОНП) проводиться серед осіб, які мають наукові ступені та/або вчені звання, працюють у напрямі, відповідному до профілю Інституту та є, як

правило, науковими співробітниками Інституту на постійній основі або за сумісництвом.

5.2. Право висунення кандидатур до конкурсного відбору має керівництво Інституту, завідувачі відділів Інституту, колегіальні органи Інституту – Вчена рада, Рада молодих учених, профспілкова організація. Особи, що самостійно претендують на призначення науково-педагогічним працівником (викладачем аспірантури за ОНП) Інституту, мають право на самовисунення.

5.3. Пропозиції щодо кандидатур на призначення науково-педагогічним працівником (викладачем аспірантури за ОНП) Інституту надаються до конкурсної комісії Інституту.

5.4. Конкурсна комісія створюється наказом директора Інституту за 30 днів до початку навчального року та закінчує свою роботу за 10 днів до початку навчального року. До складу конкурсної комісії входять не менше 7 осіб з числа членів Вченої ради Інституту, Ради молодих учених, завідувачів відділів, провідних фахівців у відповідному науковому напрямі – наукових співробітників Інституту.

5.5. Претендент на призначення науково-педагогічним працівником (викладачем аспірантури за ОНП) подає для участі в конкурсі такі матеріали:

- копії документів, що засвідчують науковий ступінь та вчене звання;
- документ, що засвідчує наявність досвіду викладацької роботи не менше 10 років;
- список наукових праць за останні 5 років;
- документи, які підтверджують підвищення кваліфікації протягом останніх 5 років (дипломи, сертифікати, свідоцтва, інші документи передбачені законодавством України).

5.6. При розгляді кандидатур конкурсна комісія враховує також результати анонімних опитувань здобувачів вищої освіти третього ступеня (аспірантів) Інституту.

5.7. За результатами обговорення конкурсна комісія приймає рішення з рекомендацією про призначення претендента науково-педагогічним працівником (викладачем аспірантури за ОНП) Інституту. Рішення комісії доводиться до відома директора Інституту не пізніше, ніж через 3 дні після його ухвалення.

5.8. За рішенням комісії директор доручає визначеним комісією науковим співробітникам здійснювати викладацьку діяльність в аспірантурі Інституту.

5.9. За здійснення викладацької діяльності наукові співробітники отримують грошову винагороду у вигляді додаткової доплати до заробітної плати.

6. РЕЙТИНГУВАННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

6.1 Рейтингова система оцінювання використовується для проведення щорічного підведення підсумків діяльності НПП для прийняття кадрових рішень керівництвом Інституту та надання рекомендацій щодо удосконалення роботи науково-педагогічних працівників.

6.2. Результати рейтингової оцінки застосовуються для прийняття рішень щодо:

- звільнення НПП і оголошення конкурсу на заміщення вакантної посади;
- морального та матеріального заохочення НПП;
- розробки рекомендацій щодо підвищення ефективності його роботи.

6.3. Процедура та механізм матеріального заохочення НПП визначається в Положенні про преміювання та матеріальні заохочення.

6.4. Форму та зміст анкет, за якими здійснюється опитування здобувачів, на наступний навчальний рік затверджуються директором до 01 вересня поточного року.

6.5. НПП (викладачі ОНП), з 1 вересня до 10 вересня поточного навчального року вносять на розгляд Вченої ради Інституту дані про результати своєї діяльності (оновлені робочі програми до нового навчального року, список опублікованих праць, сертифікати про підвищення кваліфікації тощо).

6.6. Вчена рада Інституту не пізніше як до 30 вересня кожного року проводить засідання для розгляду наданих матеріалів та з врахуванням анкет здобувачів виставляє кожному НПП рейтингову оцінку за шкалою 1-5. Якщо НПП отримує рейтингову оцінку нижче ніж 3 бали, то приймається рішення про його звільнення і оголошується конкурс на заміщення вакантної посади, що звільнилась.

7. ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

7.1. Науково-педагогічні працівники зобов'язані постійно підвищувати свою кваліфікацію.

7.2. Метою підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників є їх професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти.

7.3. Науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом).

7.4. Науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами.

Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці, на виробництві тощо.

Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

Основними видами підвищення кваліфікації є:

- навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо;
- стажування.

7.5. Науково-педагогічні працівники самостійно обирають конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації (далі – суб'єкти підвищення кваліфікації).

7.6. Стажування науково-педагогічних працівників може здійснюватися в закладах освіти, установах, організаціях та на підприємствах.

7.7. Стажування науково-педагогічних працівників Інституту може здійснюватися в закладі освіти за місцем роботи працівника, іншому закладі освіти або науковій установі. Керівником такого стажування призначається науково-педагогічний чи науковий працівник, який працює у суб'єкта підвищення кваліфікації за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене звання і не менше десяти років досвіду роботи на посадах науково-педагогічних чи наукових працівників.

7.8. Стажування науково-педагогічних працівників у інших суб'єктів підвищення кваліфікації здійснюється під керівництвом працівника, який має відповідний досвід роботи та кваліфікацію (далі – керівник стажування).

7.9. За результатами проходження підвищення кваліфікації педагогічним та науково-педагогічним працівникам видається документ про підвищення кваліфікації.

7.10. Результати підвищення кваліфікації враховуються під час проведення атестації науково-педагогічних працівників Інституту, а також під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору з науково-педагогічними працівниками.

7.11. У разі підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) замість документа про підвищення кваліфікації подається звіт про результати підвищення кваліфікації або творча робота, персональне розроблення електронного освітнього ресурсу, що виконані в процесі (за результатами) підвищення кваліфікації.

7.12. Джерелами фінансування підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників є кошти державного, місцевих бюджетів, кошти фізичних та/або юридичних осіб, власні кошти науково-педагогічного працівника, власні надходження Інституту, інші джерела, не заборонені законодавством.